

DOI 10.31558/2519-2949.2022.2.6

УДК 32.019.5:316.485.6

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5769-7345>**Примуш М. В., Донецький національний університет імені Василя Стуса**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8795-8910>**Осмоловська А. О., Донецький національний університет імені Василя Стуса**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВИМІР ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИЧНЕ ВТІЛЕННЯ

У статті здійснено спробу концептуалізації визначення природи політичної інформації, яка включає в себе дані про діяльність політичних партій, інституцій, організацій, політичних лідерів; дані, що використовуються при виробленні та прийнятті політичних рішень; дані, які мали прямий чи опосередкований вплив на політичну поведінку мас. Були окреслені основні складові (змістовна і представницька), властивості інформації (здатність впливати на психіку, значимість (повнота), достовірність, цілісність, актуальність), а також визначено класифікацію інформації в соціальних системах за призначенням (масова, групова, індивідуальна). Авторами визначено, що у соціально-політичному аспекті спотворена інформація – це інформація, яка, під впливом певних засобів, зазнала викривлення і трансформації інформаційних потоків шляхом якісних змін, внаслідок яких вона починає негативно впливати на функціонування політичної системи суспільства. Визначено основні різновиди спотвореної інформації у порівнянні з її антиподами – «протилежними полюсами» інформації, необхідної для нормального функціонування конкретних структурних елементів політичної системи суспільства.

У статті систематизовано види інформаційної дії, серед яких виокремлені інформаційна пропаганда, інформаційна агресія та інформаційна війна. Визначено цілі, завдання, ознаки видів інформаційної дії. Автори зазначають, що інформаційна війна є невід'ємною складовою політичних відносин та основним інструментом політичного примусу і досягнення політичних цілей. Зазначено, що саме інформаційна війна є тим фактором, що може помітно змінити спрямованість політичних процесів і призвести до зміщення центрів внутрішньополітичного чи зовнішньополітичного впливу.

Авторами наголошено на тому, що інформаційну війну як інструмент сьогодні використовують держави – інформаційні інвестори, які намагаються контролювати глобальний інформаційний простір.

Ключові слова: політична інформація, інформаційна дія, інформаційний конфлікт, пропаганда, війна.

Інформаційна політика за сучасних умов є складовою загальнодержавної стратегії розвитку кожної держави, індикатором її світогляду та показником реалізації принципу співробітництва між державами з метою збереження власних традицій та світової інтеграції. Ізоляція держав від інформаційних потоків та каналів за умов глобальних викликів та швидких технологій неможлива. Вплив зовнішніх факторів на формування порядку денного сучасної політики України має системний і небезпечний характер. Війна, гуманітарна катастрофа, міграційні процеси актуалізують необхідність перегляду присутності української держави та її світоглядних принципів, як у глобальному інформаційному просторі, так й інформаційному дискурсі окремих держав. У світлі подій 2014-2022 рр. для українського народу вкрай важливим є питання збереження та примноження наших культурних та мовних традицій, власної ідентичності, з одночасним адаптуванням до міжнародного, зокрема європейського, досвіду. Інформаційний простір слід розглядати як поле, де створюється, передається і трактується інформація. Кордони такого простору умовні, а характер функціонування динамічний і мінливий. Інформаційний простір України, на жаль, державою майже не контролюється, що робить його полем боротьби за сфери впливу. Під загрозою в цій боротьбі стають національні інтереси держави та цілісність її території.

Військова, зовнішньополітична, економічна агресія Російської Федерації проти України актуалізувала низку питань, які багатьма політологами й науковцями обговорюються, однак у широкому, комплексному аспекті розглядаються рідше.

Окремо постає питання щодо переосмислення базових концепцій теорії політичної конфліктології крізь призму окресленого журналістами поняття «інформаційної війни».

Проблематика політичних конфліктів висвітлювалася представниками різних гуманітарних наук – політичних, економічних, правових, філософських та інших. Теоретики політичного конфлікту К. Боулдинг [1], К. Дойч [2], К. Маркс [3], Ч. Тіллі [4] та інші розглядали його як неминучий атрибут політичного розвитку будь-якого суспільства, й тому конфлікт становить собою не явище, а закономірність. Інші дослідники, такі як Р. Дарендорф [5] та Л. Козер [6], взагалі розглядали конфлікт як звичайне явище. Разом з тим, в основу концептуалізації політичних конфліктів увійшла методика зарубіжних авторів, таких як Р. Фішер, У. Юрі, К. Томаса, К. Раппопорт, які здійснили спробу формалізованого аналізу конфлікту на основі бази комп'ютерних програм, де інформація про конфлікт та конфліктну ситуацію вперше набула наукового та аналітичного вимірів.

До групи дослідників, що представляють провідні зарубіжні наукові центри та школи в області дослідження інформаційного простору і комунікацій, можуть бути віднесені: С. Анхольт, К. Келлер, А. Сенгупта, А. Скотт, Е. Сепсон, Ф. Уебстер [7] та ін. Інформаційний вимір конфлікту містить цінності ірраціональної природи, інтегруючись у суспільно-політичний дискурс. У вказаному контексті, наукову цінність представляють роботи постмодерністів Ж. Дерріди, Ч. Пірса, Ф. де Соссюра, М. Фуко.

Інформація (від латинського *informatio* – роз'яснення, виклад) – у найзагальнішому розумінні є мірою розподілу матерії та енергії у просторі й часі, мірою змін, якими супроводжуються всі процеси, що протікають у світі.

Політична інформація – дані про діяльність політичних партій, інституцій, організацій, політичних лідерів; дані, що використовуються при виробленні та прийнятті політичних рішень; дані, які мали прямий чи опосередкований вплив на політичну поведінку мас.

Інформація включає змістовну та представницьку складові. Змістовна складова інформації відбиває її сутнісну сторону, пов'язану із віддзеркаленням реальної дійсності. Представницька складова визначає форму представлення інформації для передачі, забезпечення її адекватного сприйняття споживачем. Основними параметрами інформації є її кількість, якість матеріалу та зміст.

Інформація характеризується формою представлення, змістом та витратами інтелектуальної праці людини на її створення.

Форма представлення інформації може бути класифікована за:

- мірою впорядкованості;
- формою закріплення;
- доступністю.

Основними властивостями інформації є:

- здатність впливати на психіку;
- значимість (повнота);
- достовірність;
- цілісність;
- актуальність.

Здатність впливати на психіку – невід'ємна властивість інформації. Фундаментальна властивість інформації (стосовно людини): відірвавшись від об'єкту віддзеркалення існувати самостійно, стати вмістом пам'яті, тобто самостійно брати участь у психічних процесах, трансформуючись в уявлення, знання, вміння, навички.

Значимість інформації – властивість інформації зберігати свою споживчу цінність для одержувача упродовж часу, тобто не піддаватися моральному старінню.

Достовірність інформації – відповідність отриманої інформації дійсній обстановці. Достовірність досягається шляхом позначення часу завершення подій, відомості про які передаються; ретельним вивченням та зіставленням даних, отриманих із різних джерел; перевіркою сумнівних відомостей; своєчасним прихованням дезінформаційних та маскувальних заходів; виключенням спотвореної інформації, що передається через технічні засоби.

Цілісність інформації – це незмінність інформації за умов випадкових чи навмисних дій у процесі експлуатації інформаційної системи. Під цілісністю інформації також розуміється актуальність та несуперечність інформації, її захищеність від руйнування та несанкціонованої зміни.

Актуальність або старіння інформації – властивість інформації втрачати згодом свою практичну цінність, обумовлена зміною стану предметної області, що відображається нею.

За призначенням інформація у соціальних системах поділяється на:

- масову;
- групову;
- індивідуальну.

Масова інформація являє собою дані, що призначені для необмеженого кола осіб. Як правило, форма представлення масової інформації – це друковані, аудіо-, аудіовізуальні та інші повідомлення та матеріали.

Групова інформація орієнтована на використання визначеним колом осіб, що мають відношення доданих, що містяться у ній.

Індивідуальна інформація орієнтована на конкретну людину.

У комунікативних процесах інформація як така може бути двох типів: спонукальна та констатуюча. Спонукальна інформація проявляється у формі наказу, поради чи прохання. Вона покликана стимулювати якусь дію. Стимуляцію, у свою чергу, підрозділяють на активізацію (спонукання до дії в заданому напрямі), інтердикцію (заборона небажаних видів діяльності) та дестабілізацію (неузгодженість або порушення деяких автономних форм поведінки або діяльності). Констатуюча інформація проявляється у формі повідомлення і не передбачає безпосередньої зміни поведінки. Якщо інформація зазнала модифікації, здійсненої в деструктивних цілях, така інформація визначається як спотворена.

У соціально-політичному аспекті *спотворена інформація* – це інформація, яка, під впливом певних засобів, зазнала викривлення і трансформації інформаційних потоків шляхом якісних змін, внаслідок яких вона починає негативно впливати на функціонування політичної системи суспільства. Спотворена інформація, таким чином, є деструктивним різновидом соціально значущої інформації, що нівелює адекватність політичної реальності. Трансформація та зміна інформації або процесів її функціонування використовується деякими суб'єктами для впливу на психіку людей та їх поведінку, для психологічних маніпуляцій і здійснення маніпулятивного впливу на особистість та суспільство.

Виділяють такі основні різновиди спотвореної інформації у порівнянні з її антиподами – «протилежними полюсами» інформації, необхідної для нормального функціонування конкретних структурних елементів політичної системи суспільства.

1. «Об'єктивна – фальсифікована інформація». У політичній боротьбі об'єктивна інформація часто свідомо чи мимоволі «фальсифікується» – підробляється, спотворюється, справжнє підміняється хибним, що породжує маревні політичні ідеї.

2. «Системна – дезорієнтуюча інформація». Під виглядом системної політичної інформації може функціонувати її подібність – «інформація, що дезорієнтує», яка неправильно визначає становище суспільства в історичному процесі: економічному стані, відносинах з іншими народами та державами тощо. Вона може породжувати надцінні політичні ідеї, що об'єктивно не заслуговують на таку увагу, яку суб'єктивно вони викликають.

3. «Організована – деморалізуюча інформація». Організованість інформації сприяє упорядкуванню моральних принципів, економічних вимог, поведінки у щось ціле та гармонійне. Може відбуватися підміна організованої інформації «деморалізуючою», яка трансформує моральні цінності та провокує «стрибок політичних ідей», що впливає з порушення послідовності висновків, тверджень, хаотичності та незавершеності думок, непослідовності поведінки.

4. «Достатня – ентропійна політична інформація». Замість короткої, переконливої та доказової інформації у засобах масової комунікації з'являються різні точки зору: від найпримітивніших до найфантастичніших та неймовірних. Безліч газет, політичних партій, авторитетів тлумачать елементарні речі, роблячи відоме – невідомим, зрозуміле – незрозумілим, потворне – красивим, моральне – аморальним, ясне – незрозумілим. Причому домінують найбільш примітивні, містичні та просто примарні пояснення.

5. «Соціалізуюча політична інформація» – «політична дезінформація». У «соціалізуючій політичній інформації» відображаються результати трансформації вихідних даних про соціально-політичну ситуацію та напрямках її розвитку у форму ясних, зрозумілих та переконливих для більшості населення нових алгоритмів і стереотипів соціальної поведінки, адекватних для соціальної дійсності. У той же час «соціалізуюча політична інформація» може підмінюватися «політичною дезінформацією» – хибними повідомленнями, які вводять громадську думку в оману під виглядом істини. Починається процес знищення книг та видання нових, з принципово іншими фактами та їх

потрапляннями. У результаті таких інформаційних процесів розвивається так звана масова «незв'язність політичного мислення», при якій можливе правильне сприйняття часткових даних, але втрачається здатність до логічних висновків і синтезу часток в ціле. Відомі всім уявлення, поняття, думки втрачають їхній істинний історичний зв'язок, розриваються. Інформаційна тканина розпадається на беззмстовні фрагменти, з яких складається нова деформована картина світу.

6. «Конкретна політична інформація» – «дезорганізуюча політична інформація», тобто та, що розбудовує систему адміністративного управління, руйнує громадський порядок і веде до розвалу господарської та фінансової діяльності. Здійснюється методами «політичного резонерства», основними ознаками яких є абсолютно беззмстовні програмні політичні виступи, огорнуті зовні в правильну і привабливу форму.

7. «Необхідна інформація» – «дезорганізуюча політична інформація», під впливом якої роз'єднується цілісне суспільство на конкуруючі, протиборчі частини. Під впливом такої інформації люди раптом виявляють нерозв'язні протиріччя у відносинах із своїми недавніми соратниками, колегами, навіть родичами. Крайнім наслідком результатів впливу цього виду інформації може бути громадянська війна («брат проти брата», «син проти батька» тощо) [8].

Інформаційна дія – цілеспрямоване виробництво та поширення спеціальної інформації, що чинить безпосередній вплив (позитивний або негативний) на функціонування та розвиток інформаційно-психологічного середовища держави, психіку та поведінку політичної еліти, населення.

Видами інформаційної дії є:

- інформаційна пропаганда – різновид інформаційної дії, в якому здійснюється умисний вплив на об'єкт з метою впливу на його політичну орієнтацію, наміри та дії;
- інформаційна агресія – дії, спрямовані на нанесення політичному супротивнику конкретної, відчутної шкоди в окремих галузях його діяльності;
- інформаційна війна – відкриті та приховані цілеспрямовані інформаційні дії соціальних, політичних, етнічних та інших систем одна на одну з метою отримання виграву у матеріальній сфері, що спрямовані на забезпечення інформаційної переваги над противником та завдання йому матеріальної, ідеологічної або іншої шкоди.

Цілями інформаційної пропаганди є зміна переконань та стимулювання тих елементів поведінки, що сприяють зниженню (підвищенню) морально-психологічного стану суб'єкта.

До завдань інформаційної пропаганди належать утворення та закріплення тих чи інших бажаних і корисних уявлень, понять, поглядів, звичок та переконань, а також руйнування, пригнічення та зміна небажаних уявлень, понять, переконань тощо.

Ознаками інформаційної агресії є:

- обмежене й локальне за своїми масштабами застосування сили;
- виключення із засобів інформаційно-психологічної дії найбільш небезпечних видів, що не дозволяють надійно контролювати розміри збитків, що завдаються – інформаційної зброї;
- обмеження розмірів простору, об'єктів інформаційної інфраструктури та соціальних груп, що зазнають ураження від інформаційно-психологічного впливу (агресія зачіпає не весь інформаційно-психологічний простір держави-жертви, а лише його частину), обмеження за цілями (переслідує локальні, приватні цілі) та часу (як правило, агресія припиняється після повного досягнення агресором всіх поставлених конкретних цілей і рідко приймає затяжний характер), а також за силами і засобами, що залучаються.

Термін «*інформаційна війна*» характеризується двома важливими аспектами. По-перше, дія на цивільне населення та (або) військовослужбовців іншої держави шляхом поширення певної інформації. Термін «інформаційно-психологічна війна» був запозичений в українську наукову мову зі словника військових кіл США. У цьому сенсі також використовується термін психологічна війна – психологічний вплив на цивільне населення та (або) військовослужбовців іншої держави з метою досягнення політичних чи суто військових цілей. По-друге, цілеспрямовані дії, вжиті для досягнення інформаційної переваги шляхом завдання шкоди інформації, інформаційним процесам та інформаційним системам противника при одночасному захисті власної інформації, інформаційних процесів та інформаційних систем.

Використання терміну «інформаційна війна» визначається наступними характеристиками. Термін «інформаційна війна» стосовно сфери збройного протистояння підкреслює дедалі більшу роль психологічних операцій у сучасних війнах і збройних конфліктах: сучасні війни дедалі більше стають психологічними, нагадують масштабну PR-кампанію, а військові дії поступово відтісняються

на другий план і грають чітко визначену та обмежену роль, відведену їм у загальному сценарії воєнної кампанії.

Цей термін підкреслює, що сучасні технології психологічної війни здатні завдати противнику не менших збитків, ніж засоби збройного нападу, а інформаційна зброя, побудована на базі технологій психологічного впливу, має значно більшу вражаючу, проникну та вибірково здатність, ніж сучасні системи високоточної зброї. Термін підкреслює ту роль, яку починають грати інформаційні операції в політиці, витісняючи з політичної практики або заміщаючи в ній інші, більш традиційні форми політичного регулювання, такі як війна взагалі і військові акції, зокрема. Застосування даного терміна викликане необхідністю підкреслити високу соціальну небезпеку деяких сучасних організаційних форм і технологій інформаційно-психологічного впливу, що використовуються в політичних цілях.

Об'єктом інформаційної війни стає як масова свідомість, так і індивідуальна. Індивідуальний вплив виявляється на осіб, від вирішення яких залежить ухвалення рішень з питань, що цікавлять протиборчу сторону (вище керівництво держав, лідери політичних партій та угруповань). Методи інформаційної війни впливають на масову свідомість аналогічно до того, як методи психотерапії впливають на свідомість індивідуальну.

Інформаційна війна може здійснюватися як на тлі інформаційного шуму, так і в умовах інформаційного вакууму. Нав'язування чужих цілей – це те, що робить інформаційну війну війною та відрізняє її від звичайної реклами. Засобами ведення інформаційної війни є будь-які засоби передачі інформації – від ЗМІ до масового поширення пліток.

Ознаками інформаційної війни є: 1) діяльність з метою заподіяння шкоди національним інтересам; 2) таємні інформаційно-психологічні операції як організаційна форма такої діяльності; 3) застосування інформаційної зброї.

Серед основних цілей інформаційних воєн слід виокремити такі: 1) контроль над інформаційним простором; 2) використання такого контролю для ведення інформаційних атак проти політичного супротивника; 3) підвищення загальної ефективності політичних сил через повсюдне використання інформаційних функцій. Інформаційна війна є невід'ємною складовою політичних відносин та основним інструментом політичного примусу і досягнення політичних цілей. Саме інформаційна війна є тим фактором, що може помітно змінити спрямованість політичних процесів і призвести до зміщення центрів внутрішньополітичного чи зовнішньополітичного впливу.

З початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну маніпулятивні телевізійні сюжети, дезінформація в медіа і соціальних-мережах держави-агресора набрали колосальних обертів. Проте набір основних наративів росіян майже не змінюється з 2014 року. Україна в медіа-дискурсі РФ асоціюється зі “зростанням націоналістичних і неофашистських настроїв”. Прагматичне небажання відпускати Україну з орбіти політичного та економічного впливу Російської Федерації, в якій вона знаходилась протягом багатьох століть, диктують образи РФ як “старшого брата” (“народ, що є братським для Росії – спікер Держдуми Сергій Нарішкін) та “історичної спорідненості” (“Україна і Росія – один народ” – Володимир Путін), які Росія активно просуває в своєму дискурсі, як інформаційному, так і політичному. Образ України як території війни активно просувається в російському інформаційному просторі. Проте ця війна, виходячи з семантичного аналізу, має повністю ендегенний (внутрішній) характер, і ця риторика не змінюється з 2014 року [9]. Сьогодні пропагандистами активно пропрацьовується напрям дискредитації української армії.

Розповсюдження і вкорінення політичного міфу про «зовнішнього ворога», як частини політичної психіки кожного росіянина, провокує в них психологічне комфортне відчуття себе як частини «сильної держави», яку варто захищати. Це світосприйняття дає людям відчуття власної величі і віри всьому, що відповідає «лінії лідера». Достукатися до логіки за таких обставин надзвичайно важко. Змінити таку картину світу росіян може крах російського імперського тоталітаризму. Поки існує імперія, більшість становитимуть люди, які готові толерувати дії режиму.

Після подій 2014 року українське суспільство залишилося в точці біфуркації, своєрідному вакуумі розвитку – з одного боку, політична еліта регіону вже не мала свого авторитету, оскільки не втримала владу через власні стратегічні помилки, а з іншого – нова еліта ще не встигла запровадити ефективного механізму соціально-політичного й культурного оновлення держави згідно європейського вектору розвитку. Тому українське суспільство залишилось уразливим для інформаційно-політичних атак.

У сучасному глобалізованому світі використовуються різноманітні технології формування образу політичних суб'єктів (від окремих політичних діячів, політичних інститутів, до територій, держав

і міждержавних утворень), з метою досягнення певних стратегічних і тактичних цілей, а взаємодія та протистояння держав змістилися в інформаційно-комунікаційне середовище. Розвиток інформаційних технологій, безконтрольне використання великих масивів інформації, інтенсивний обмін інформацією розмивають кордони між народами та державами. Сучасні інформаційні технології та Інтернет формують принципово нові умови існування людства, в якому традиційні засоби інтеракцій підміняються віртуальним простором, і будь-хто може його самостійно творити та змінювати.

Інформаційна війна набуває серйозних масштабів. Сьогодні ми говоримо не тільки про фейки з соціальних мереж та дезінформацію від блогерів, а про високотехнологічні засоби, які за заданими словами-маркерами формують інформаційний порядок денний, втручаючись в медіа-простір України. Звертаючись до теорії комунікації німецького політолога Карла Дойча та його підхід до політичної системи суспільства, як комунікаційної структури [], можна говорити про так званих інформаційних інвесторів, або держави на світовій арені, які формують інформаційний простір сьогодення, що виходить далеко за межі їх державних кордонів, розмиваючи національні ідентичності. Вони сьогодні намагаються контролювати глобальний інформаційний простір.

Ефективне протистояння пропаганді може відбуватися тільки у взаємозв'язку двох рівнів: особистісного та національного. У вирії інформаційних потоків така гнучка навичка, як «вміння мислити аналітично та критично», набуває особливого значення. Проте необхідно підключати другий рівень – рівень державної політики. Традиційних засобів боротьби з пропагандою та провокаціями в ЗМІ вже недостатньо. Це має бути комплексна діяльність аналітичних центрів, інформаційних хабів з використанням технічного обладнання.

Бібліографічний список:

1. Boulding K. National images and international systems. *Journal of conflict resolution*. 1959. № 3. P. 120-131.
2. Deutsch K. The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control. New York : The Free Press of Glencoe, 1966. 316 p.
3. Маркс К. Капітал. Київ : «Видавничий союз Андронум», 2021. 960 с.
4. Tilly Charles. The Politics of Collective Violence. Cambridge University Press, 2014.
URL: <https://www.cambridge.org/core/books/politics-of-collective-violence/12FF386A493CDB99418033CA2A234D05>
5. Dahrendorf, Ralf. Life chances: Approaches to Social and Political Theory. London: Weidenfeld and Nicolson, 1979. 181 p.
6. Coser A. Lewis. Conflict and Consensus. London: Free Pr, 1984. 436 p.
7. Webster Frank Theories of the Information Society (International Library of Sociology) 4th Edition. London : Routledge, 2014. 416 p.
8. Примуш М.В., Ключев О.В. Політична Конфліктологія: теорія і практика: навч. посіб. Донецьк, 2011. 144 с.
9. Осмоловська А.О. Політика формування іміджу України в інформаційному просторі закордонних держав після 2014 р. : дис. ... д-ра філ. : 052 «Політологія». Вінниця, 2021. 252 с.

References:

1. Boulding K. National images and international systems. *Journal of conflict resolution*. 1959. № 3. P. 120-131.
2. Deutsch K. The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control. New York : The Free Press of Glencoe, 1966. 316 p.
3. Marx K. Kapytal. Kyiv : «Vydavnychyi soiuz Andronum», 2021. 960 s.
4. Tilly Charles. The Politics of Collective Violence. Cambridge University Press, 2014.
URL: <https://www.cambridge.org/core/books/politics-of-collective-violence/12FF386A493CDB99418033CA2A234D05>
5. Dahrendorf, Ralf. Life chances: Approaches to Social and Political Theory. London: Weidenfeld and Nicolson, 1979. 181 p.
6. Coser A. Lewis. Conflict and Consensus. London: Free Pr, 1984. 436 p.
7. Webster Frank Theories of the Information Society (International Library of Sociology) 4th Edition. London : Routledge, 2014. 416 p.
8. Prymush M.V., Kliuzhev O.V. Politychna Konfliktolohiia: teoriia i praktyka: navch. posib. Donetsk, 2011. 144 s.
9. Osmolovska A.O. Polityka formuvannia imidzhu Ukrainy v informatsynomu prostori zakordonnykh derzhav pislia 2014 r. : dys. ... d-ra fil. : 052 «Politolohiia». Vinnytsia, 2021. 252 s.

Prymush M. V., Osmolovska A. O. Information Dimension of Political Conflicts: Theoretical Approaches and Practical Implementation

The authors attempt to conceptualize the definition of the nature of political information, which includes data on the activities of political parties, institutions, organizations, political leaders; data used in policy making and decision making; data that had a direct or indirect impact on the political behavior

of the masses. The main components (substantive and representative), properties of information (ability to influence the psyche, significance (completeness), reliability, integrity, relevance), as well as the classification of information in social systems by purpose (mass, group, individual) were outlined. The authors determined that in the socio-political aspect distorted information is information that, under the influence of certain means, has undergone distortion and transformation of information flows through qualitative changes, as a result of which it begins to negatively affect the political system. The main types of distorted information in comparison with its antipodes – "opposite poles" of information necessary for the proper functioning of specific structural elements of the political system of society were determined.

The article systematizes the types of information action, among which information propaganda, information aggression and information war are singled out. The purposes, tasks, signs of types of information action are defined. The authors note that information warfare is an integral part of political relations and the main tool of political coercion and achievement of political goals. It is noted that the information war is the factor that can significantly change the direction of political processes and lead to a shift in the centers of domestic or foreign policy influence.

The authors emphasize that information warfare is used today as a main tool by states – information investors who are trying to control the global information space.

Keywords: *political information, information action, information conflict, propaganda, war.*